

Mestna občina Celje
Komisija Mladi za Celje

VRSTE GLASBE IN NJENA PRILJUBLJENOST MED UČENCI OŠ HUDINJA

RAZISKOVALNA NALOGA

AVTORJA:

Žan Golež

Maja Vavdi

MENTORICA:

Jerneja Župnek, prof. razrednega pouka

LEKTORICA:

Mojca Tergušek, prof. slov.

Celje, marec 2018

RAZISKOVALNA NALOGA

Vrste glasbe in njena priljubljenost med učenci OŠ.

Osnovna šola Hudinja Celje

VRSTE GLASBE IN NJENA PRILJUBLJENOST MED UČENCI OŠ HUDINJA

RAZISKOVALNA NALOGA

AVTORJA:

Žan Golež, 9. b

Maja Vavdi, 9. b

MENTORICA:

Jerneja Župnek, prof. razrednega pouka

LEKTORICA:

Mojca Tergušek, prof. slov.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2018

RAZISKOVALNA NALOGA

Vrste glasbe in njena priljubljenost med učenci OŠ.

Mestna občina Celje

Komisija Mladi za Celje

VRSTE GLASBE IN NJENA PRILJUBLJENOST MED UČENCI OŠ

RAZISKOVALNA NALOGA

ŠIFRA: MŽANJA

RAZRED: 9. razred

Celje, marec 2018

KAZALO

Kazalo vsebine:

POVZETEK NALOGE	1
1 UVOD	2
1.1 OPIS RAZISKOVALNEGA PROBLEMA	3
1.2 CILJI NALOGE.....	3
1.3 RAZISKOVALNE HIPOTEZE	4
1.4 METODOLOGIJA	4
1.4.1 RAZISKOVALNI VZOREC.....	4
1.4.2 MERSKI INSTRUMENT	5
1.4.3 POSTOPKI ZBIRANJA PODATKOV	5
1.4.4 MERSKI INSTRUMENT	5
2 TEORETIČNI DEL.....	6
2.1 GLASBA	6
2.1.1 DEFINICIJA GLASBE	6
2.1.2 DOŽIVLJANJE GLASBE	7
2.1.3 PITAGORA.....	7
2.2 ZVOKI IN TONI	7
2.3 RITEM GLASBE	8
2.4 ZAPISOVANJE GLASBE	8
2.5 SVETOVNI DAN GLASBE	9
2.6 NAJBOLJ POZNANE ZVRSTI GLASBE.....	10
2.6.1 JAZZ	10
2.6.2 RAP.....	10
2.6.3 PUNK	10
2.6.4 ROCK	11
2.6.5 METAL	11
2.6.6 BLUES.....	11
2.6.7 BOOGIE-WOOGIE.....	11
2.6.8 COUNTRY.....	12
2.6.9 DANCE.....	12
2.6.10 DISKO	12
2.6.11 ELEKTRONSKA GLASBA	12
2.6.12 FILMSKA GLASBA.....	12
2.6.13 GOSPEL	13
2.6.14 HOUSE.....	13
2.6.15 HIP HOP	13

RAZISKOVALNA NALOGA

Vrste glasbe in njena priljubljenost med učenci OŠ.

2.6.16 JODLANJE	13
2.6.17 KLASIČNA GLASBA	14
2.6.18 MARIACHI	14
2.6.19 NEW AGE	14
2.6.20 OPERA	14
2.6.21 POP	15
2.6.22 TURBO FOLK	15
2.6.23 TECHNO	15
2.6.24 VOKALNA GLASBA	16
2.7 GLASBENA INDUSTRIJA	17
2.8 MOČ GLASBE	17
3 SREDNJI DEL NALOGE	18
3.1 REZULTATI IN INTERPRETACIJA	18
3.1.1 ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA	18
4 DISKUSIJA	37
5 ZAKLJUČEK	39
6. LITERATURA	40
PRILOGA	1

Kazalo tabel:

Tabela: Število anketiranih učencev glede na spol in razred.....	4
Tabela 1: Ali učenci radi poslušaj glasbo?	18
Tabela 2: Katere vrste glasbe poznaš?	19
Tabela 3: Katero vrsto glasbe najpogosteje poslušáš?	21
Tabela 4: Katero vrsto glasbe ne maráš?	22
Tabela 5: Katero glasbo raje poslušáš?	24
Tabela 6: Kaj/kdo, vpliva na to, katero vrsto glasbe najpogosteje poslušáš?	25
Tabela 7: Kdaj ponavadi poslušáš glasbo?	27
Tabela 8: Koliko časa dnevno poslušáš glasbo?	29
Tabela 9: Kje največkrat poslušáš glasbo?	31
Tabela 10: Po katerih medijih najpogosteje poslušáš glasbo?	33
Tabela 11: Kako se počutiš ob poslušanju glasbe?	35
Tabela 12: Ali igraš kakšen instrument?	36

Kazalo grafov:

Graf 1: Ali učenci radi poslušaj glasbo?	18
Graf 2: Katere vrste glasbe poznaš?	19
Graf 3: Katero vrsto glasbe najpogosteje poslušáš?	21
Graf 4: Katero vrsto glasbe ne maráš?	22
Graf 5: Katero glasbo raje poslušáš?	24
Graf 6: Kaj/kdo, vpliva na to, katero vrsto glasbe najpogosteje poslušáš?	25
Graf 7: Kdaj ponavadi poslušáš glasbo?	27
Graf 8: Koliko časa dnevno poslušáš glasbo?	29
Graf 9: Kje največkrat poslušáš glasbo?	31
Graf 10: Po katerih medijih najpogosteje poslušáš glasbo?	33
Graf 11: Kako se počutiš ob poslušanju glasbe?	35
Graf 12: Ali igraš kakšen instrument?	36

POVZETEK NALOGE

Raziskovalna naloga predstavlja, kaj glasba je, vključno z opisom zvokov, tonov, ritma in zapisovanja glasbe. Opisali smo tudi, kako glasba vpliva na nas, kako jo doživljamo in kakšno moč ima na naše zdravje. Na kratko smo zapisali nekaj misli nekaterih filozofov in opisali najbolj poznane zvrsti glasbe.

Poleg prebiranja literature smo se zatekli k metodi ankete. Tako smo od učencev dobili odgovore na naša vprašanja, domneve in hipoteze. Ugotovili smo, da so se naša predvidevanja v večini potrdila, kar dokazuje, da smo o temi kar dobro seznanjeni. Kljub temu pa je vsak odgovor prinesel še veliko dodatnih informacij, ki so bile pobuda za nadaljnje raziskovanje.

Rezultate anketnega vprašalnika smo obdelali s pomočjo Worda in Excella ter jih predstavili v obliki tabel in grafov.

Rezultati raziskave so pokazali, da učenci zelo radi poslušajo glasbo. Najraje poslušajo pop in rock glasbo, najmanj pa elektronsko glasbo in metal. Učenci najpogosteje poslušajo tujo glasbo, v manjšini pa slovensko. Na njihov izbor v veliki meri vplivajo prijatelji, veliko pa jih glasbo izbira po svojih željah. Najpogosteje glasbo poslušajo do 1h na dan s pomočjo mobilnega telefona, ki ga uporabljajo doma ali na poti. Glasba na učence vpliva zelo pozitivno, kar lahko vidimo tudi po tem, da slabih 40 % učencev v času osnovne šole igra vsaj en instrument.

1 UVOD

"Glasba daje vrsto veselja, brez katerega človeku ni živeti."

Konfucij, kitajski filozof

Glede na zgoraj zapisano misel, je glasba bila in vedno bo del kulturne identitete dežel po vsem svetu. Dobra glasba, ne glede na zvrst, neizmerno bogati naše življenje. Naj bo glasba zapletena ali enostavna, ljudje glasbo poslušamo in ustvarjamo zato, ker jo imamo radi. Poleg glasbe, ki si jo izberemo sami, nas danes glasbeni zvoki spremljajo ves čas. Veliko današnje glasbe ni namenjeno zbranemu poslušanju. Predvajajo jo, da bi preglasili razne hrupe.

(Lock, 2011)

Glasbo več ali manj poslušamo, aktivno ali nezavedno. Nekateri strastno, kot ljubitelji in poznavalci, drugi si profesionalno služijo kruh z njo, spet tretjim poskoči srce ob poslušanju domačih viž. Ne glede na to ali se, in v kolikšni meri, zavedamo glasbe okoli sebe in v sebi, ves čas vpliva na nas. (Koški, 2014)

Ker veliko časa preživimo v stiku z glasbo, smo se vprašali, katero glasbo najraje poslušamo, kje jo poslušamo, koliko časa dnevno, kdo vpliva na naš izbor glasbe... in nenazadnje tudi kako se ob tem počutimo.

Skozi našo raziskovalno nalogo bomo skozi oči osnovnošolcev poskušali odgovoriti na zgoraj omenjena vprašanja, s katerimi se bomo pogovarjali o glasbi nekoliko širše oziroma o vplivu in pomenu glasbe v našem vsakdanjem življenju.

1.1 OPIS RAZISKOVALNEGA PROBLEMA

Namen naloge je bil raziskati poznavanje različnih vrst glasbe med učenci 4. in 5. ter 8. in 9. razredov osnovne šole. Želeli smo raziskati, ali radi poslušajo glasbo, katere vrste glasbe poznajo, katere vrste poslušajo najraje in katero ne. Zanimalo nas je tudi, ali jim je bolj pri srcu slovenska ali tuja glasba, kdo/kaj vpliva na njihov glasbeni izbor, kdaj glasbo poslušajo, kako se ob tem počutijo, koliko časa poslušajo glasbo ter po katerih medijih. Na koncu pa nas je zanimalo, v kolikšni meri otroci na naši šoli igrajo inštrument.

1.2 CILJI NALOGE

S pomočjo raziskovalne naloge smo želeli:

- ugotoviti, ali učenci in učenke radi poslušajo glasbo in če so med njimi razlike v spolu in starosti,
- ugotoviti, katere vrste glasbe učenci poznajo, najraje in sploh ne poslušajo in če so med njimi razlike v spolu in starosti,
- Ugotoviti, kdo/kaj vpliva na izbor njihove glasbe in če so med njimi razlike v spolu in starosti,
- ugotoviti, kdaj, kje in koliko časa dnevno poslušajo glasbo in če so med njimi razlike v spolu in starosti,
- ugotoviti, po katerih medijih najpogosteje poslušajo glasbo in če so med njimi razlike v spolu in starosti,
- ugotoviti, koliko učencev igra inštrument in če so med njimi razlike v spolu in starosti,
- ugotoviti, ali se igrani instrument povezuje z najljubšo zvrstjo glasbe.

1.3 RAZISKOVALNE HIPOTEZE

- H1: Predvidevava, da učenci in učenke v večini primerov radi poslušajo glasbo.
- H2: Predvidevava, da učenci poznajo splošne vrste glasbe in najraje poslušajo pop in rock glasbo, najredkeje pa klasično. Pričakujeva razlike med spolom in starostjo.
- H3: Predvidevava, da učenci v veliki večini raje poslušajo tujo glasbo.
- H4: Predvidevava, da na izbor glasbe v največji meri vplivajo prijatelji in mediji, ne glede na spol in starost.
- H5: Predvidevava, da najpogosteje glasbo poslušajo doma, ko jim je dolgčas.
- H6: Predvidevava, da glasbo v največji meri poslušajo preko telefona.
- H7: Predvidevava, da nekaj učencev igra instrumente in da se rezultati razlikujejo glede na spol in starost.
- H8: Predvidevava, da se vrsta instrumenta ujema z izborom vrste najljubše glasbe.

1.4 METODOLOGIJA

1.4.1 RAZISKOVALNI VZOREC

Raziskava temelji na priložnostnem vzorcu 189 učencev. Vzorec učencev je sestavljen iz učencev 4. in 5. ter učencev 8. in 9. razreda osnovne šole.

Tabela: Število anketiranih učencev glede na spol in razred.

RAZRED	UČENCI	f %	UČENKE	f %	SKUPAJ
4. RAZRED	29	15 %	26	14 %	55
5. RAZRED	23	12 %	36	19 %	59
SKUPAJ 2. TRIADA	52	28 %	62	33 %	114
8. RAZRED	17	9 %	21	11 %	38
9. RAZRED	22	12 %	15	8 %	37
SKUPAJ 3. TRIADA	39	21 %	36	19 %	75
SKUPAJ	91	48 %	98	52 %	189

1.4.2 MERSKI INSTRUMENT

Pri raziskovalnem delu smo si pomagali z anketnim vprašalnikom. V uvodnem delu se vprašanja nanašajo na spol in razred učencev. Nato sledi osrednji del, ki je sestavljen iz 12 vprašanj. Vprašanja se nanašajo na priljubljenost določene glasbe, vpliv okolice na izbiro vrste glasbe, čas in kraj poslušanja, počutje ob glasbi ...

Vprašanja so:

- zaprtega tipa (5. in 8. vprašanje)
- polodprtega tipa (6., 7., 9., 10. in 12. vprašanje)
- odprtega tipa (2., 3., 4. in 11. vprašanje).

Za prvo vprašanje pa smo izbrali ocenjevalno lestvico.

Anketni vprašalnik je bil anonimen.

1.4.3 POSTOPKI ZBIRANJA PODATKOV

Podatke smo zbrali s pomočjo anketnega vprašalnika. Po predhodni najavi smo anketne vprašalnike razdelili učencem s pomočjo razrednih učiteljev. Učenci so jih samostojno reševali v času razredne ure.

1.4.4 MERSKI INSTRUMENT

Vse ankete in vprašanja smo pregledali in analizirali. Podatke smo obdelali grafično in tabelarično, pri čemer smo si pomagali s programoma Microsoft Word in Excel. Pod grafi smo zapisali naše dobljene rezultate in ugotovitve.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 GLASBA

2.1.1 DEFINICIJA GLASBE

Na glasbo se vsakdo odziva drugače, kajti glasba je lahko marsikaj.

Glasba ni le melodija, ampak je lahko tudi zgodba, ples, gledališka igra ... Ni le en zvok, ampak je lahko tudi duo, sinfonični orkester, zbor ... Lahko je skupek različnih glasbil in glasov.

Glasba ni le skladba. Glasba je povsod okrog nas, v ptičjem petju, topotanju nog, ploskanju, šumenju vode ... Glasba ni le prijetna, ampak je lahko tudi dramatična, duhovna uporniška in v nas sproža različna čustva. Ne poslušamo je le v koncertnih dvorinah, ampak tudi v verskih zgradbah, na festivalih, na cestah, predvajajo jo v trgovinah ... Prav tako ni le živa prireditev. Poslušamo jo lahko po radiu, televiziji, računalniku, ob vsakem koraku na telefonu ali prenosnem predvajalniku. Konec koncev pa glasbe ne ustvarja le slaven avtor, ampak je lahko glasba plemenska, eksperimentalna ... lahko jo ustvarimo tudi sami. (Lock, 2011)

Glásba ali música je pojem, ki ga lahko razlagamo na več načinov. Pogosto je označen kot umetnost, oblika zabave ali nasprotje govora oziroma hrupa. Praviloma je sestavljena iz petja, inštrumenta, oponašanja zvokov ali ritma. (Glasba, 2017)

Kdo vse ustvarja glasbo? Ustvarjajo jo skladatelji, poustvarjajo pa glasbeniki. Lahko jo ustvarijo s pomočjo glasbil, lastnega glasu... Glasba lahko nastane tudi z mešanjem že obstoječih del, kot to počnejo DJ-ji.

2.1.2 DOŽIVLJANJE GLASBE

Svet okoli nas doživljamo predvsem s čustvi. Ti stopajo v zavest in podzavest. Na nas vpliva blagodejno, nas notranje bogati, izboljšuje naše razpoloženje, nas motivira, sprošča, osrečuje, kljub temu, da se tega marsikdaj ne zavedamo. Z glasbo smo v stiku vsak dan in je nekaj, brez česar si ne moremo predstavljati življenja. (Sensa, 2015)

Posnetke lahko poslušamo iz različnih, že zgoraj omenjenih kanalov. A poslušanje žive glasbe je lahko še veliko bolj vznemirljiva in nepozabna izkušnja. (Lock, 2011).

2.1.3 PITAGORA

Že Pitagora je pred 2.500 leti svoje učence učil, kaj pomeni glasba za dušo in da z njo lahko zacelimo marsikatero rano.

Učil je, da glasba prežema vse vesolje. Vse je vibracija, vse diha v neprekinjenem ritmu življenja. Vsaka zvezda, vsak človek, vsako bitje utripa v svojem tonu. In ko se ti med seboj harmonizirajo, uskladijo, ustvarijo glasbo. V iskanju harmonije v svetu so se pitagorejci obrnili tudi h glasbi. (Sensa, 2015)

Pitagora naj bi pri opazovanju kovača opazil, da pri udarcu ob različna nakovala nastajajo različni toni. Glasba vpliva na razpoloženje in vibracije, ki jih nemalokrat sploh ne čutimo, telesu pa naredijo veliko dobrega. (Prav tam.)

2.2 ZVOKI IN TONI

Zvok je energija v obliki nihanja, ki se imenuje zvočno valovanje. (Glasba 2017)

Udarec ob struno, na primer povzroči valovanje zraka. Naš ušesni bobnič zazna premikanje, možgani pa ga razločijo kot zvok. O tonu govorimo, kadar je nihanje enakomerno. Tone lahko razvrščamo v lestvice od najnižjega do najvišjega. Med toni so razmiki, ki pa niso povsem enaki. Razliko v višini dveh tonov imenujemo interval. Toni so lahko dolgi ali kratki, glasni

ali tihi. Tudi njihova barva se spreminja. Prav zaradi slednjega se človeški glasovi in zvoki v glasbi razlikujejo. (Castle, 2011)

2.3 RITEM GLASBE

Glasba brez ritma bi bila kot človek brez hrbtenice. (Castle, 2011)

Vse stvari, ki sledijo druga drugi, imajo določen ritem. V glasbi se gibljejo toni, ki so vedno povezani z določenim ritmom, ki ga prepoznamo po notnih ali ritmičnih vrednostih. Ritem je izmenjevanje tonov različne dolžine, trajanja. Zapisujemo ga z različnimi notnimi vrednostmi. Zato pravimo, da je ritem izmenjevanje dolgih in kratkih tonov ali notnih vrednosti. Ritmične skupine se med seboj povezujejo v večje enote, takte. Gre za metrične enote, po katerih lahko merimo in premerjamo ritmične skupine med seboj. Ker so te skupine praviloma povezane v takte, jih imenujemo taktovski način. (Stefanija, 2015)

V vsaki deželi in kulturi prevladuje drugačen ritem. (Castle, 2011)

2.4 ZAPISOVANJE GLASBE

Preden so ljudje poznali različne vrste notnega zapisa, so glasbo iz roda v rod ohranjevali ustno. V starokrščanski dobi so obstajale pevske šole, v katerih se je morala mladina naučiti koralnih napevov na pamet. Poskusi zapisa glasbe sicer segajo že v davnino, pojavljali pa so se na dva načina: z uporabo posebnih znakov ali črk abecede. (Notni zapis, 2017)

Najbolj znana metoda zapisovanja glasbe je notna pisava. Note so zapisane na pet črt, kar imenujemo notno črtovje. Nekatere višje, nekatere nižje, v skladu z višino tona, ki ga označujejo. Dolžina posameznih tonov in pavz narekuje ritem. Druge oznake glasbeniku povedo, ali naj igra glasno ali tiho, živahno ali umirjeno. Vsaka skladba ima zgradbo. Skladatelj oblikuje njen začetek, vrh in zaključek enako kot pripovednik zgodbo. (Castle, 2011)

2.5 SVETOVNI DAN GLASBE

Svetovni dan glasbe je 1. oktober. Razglasil ga je Mednarodni glasbeni svet (IMC), ki velja za posvetovalno telo Unesca. Prvič so ga obeležili leta 1975. Pobudo zanj je dal violinist in dirigent Yehudi Menuhin. (Repovž Grabnar, 2016)

Svetovni dan glasbe je bil uveden z namenom, da bi spodbudil promocijo glasbene umetnosti med različnimi sekcijami IMC, predstavil aktivnosti IMC in njegovih članskih organizacij ter širil Unescove ideale o miru in prijateljstvu med ljudmi različnih kultur. (B.G., 2011)

2.6 NAJBOLJ POZNANE ZVRSTI GLASBE

Ljudje po vsem svetu proizvajamo in poslušamo glasbo. Glasbe je toliko vrst, kot je ljudi in krajev po svetu. Povsod po svetu igra glasba veliko vlogo v vsakdanjem življenju, pri verskih obredih, kot zabava, način sporazumevanja ali kot način preživljanja prostega časa. (Najlepša knjiga o glasbi, 1997)

2.6.1 JAZZ

Je glasbena zvrst, ki se pojavi na prehodu iz 19. v 20. stoletja v ZDA. Sprva so glasbo izvajali črnci, da bi ukinili suženjstvo. Značilne so improvizacija, močno poudarjen ritem, stalen metrični utrip in sinkopa. (Jazz, <http://eucbeniki.sio.si/gum9/3236/index5.html>)

Sprva so jo ožigosali kot hudičevo glasbo.

Glavni predstavniki jazza so Louis Armstrong, Glenn Miller, itd. (Castle, 2011)

2.6.2 RAP

Rap se je v obliki, kot jo poznamo danes, dejansko razvil pred tisoči let v Zahodni Afriki z grioti, ki so pripovedovali zgodbe v ritmičnem načinu in z bobnarsko zvočno podlago. Takšna oblika komunikacije je rap glasba v najosnovnejši obliki.

(Rap, 2016)

Najpomembnejši predstavniki v zgodovini so bili Dr. Dre, Eazy-E, Ice Cube. V današnjih časih pa vedno bolj uspevajo tudi ženske, npr. Nicki Minaj, Cardi B, Iggy Azalea in ostali, npr. Drake, Jay Z, Kanye West itd.

2.6.3 PUNK

Je proti-institucionalno glasbeno gibanje, ki se je razvilo med letoma 1976 in 1980. Med začetnike te zvrsti uvrščamo skupine The Ramones, Sex Pistols, The Clash in The Damned. Ta izraz pa se uporablja tudi za poimenovanje kasneje razvitih podzvrsti, ki imajo nekaj ključnih značilnosti izvirnega punk gibanja. (Punk, 2017)

2.6.4 ROCK

Je razširjena glasbena zvrst v popularni glasbi, običajno uporablja vokal, (električne) kitare in močno poudarjen ritem. Rock je nastal v ZDA po drugi svetovni vojni. Razširil se je po vsem svetu, danes poznamo veliko zvrsti rocka. Nastale so razne skupine: The Beatles, Rolling Stones, Pink Floyd ... (Nekaj o glasbenih zvrsteh, 2016)

2.6.5 METAL

Je glasbena zvrst, ki se je v zgodnjih sedemdesetih razvila iz hard rocka. Iz psihedeličnega rocka in blues rocka so skupine potegnile močan in težek zvok kitar in bobnov, ki ga zaznamujejo močne distorzije in hitri kitarski soloti. Njegovi začetniki so bili Chuck Schuldiner, dolgoletni pevec in kitarist skupine Death, Possessed, Morbid Angel ter precej drugih, manj znanih skupin, kot so Incubus, Master, Massacre, Atheist, Cynic, Pestilence, Nocturnus ipd. (Metal, 2017)

2.6.6 BLUES

Je glasbena zvrst, ki ima korenine na ameriškem jugu, kjer so temnopolti sužnji garali na poljih bombaža. Blues pentatonika je harmonija pesmi, ki so jih pele skupine obiralcev bombaža, da bi lažje prebrodili delovni dan. Ko je leta 1838 prišlo do odprave suženjstva, se njihov položaj ni kaj dosti izboljšal. Robert Johnson, Blind Blake, Bessie Smith so nekateri glavni temnopolti izvajalci. (Beli izvajalci bluesa, 2011)

2.6.7 BOOGIE-WOOGIE

Večinoma gre za kitarsko glasbo, dostikrat pa je prisoten klavir in ustna harmonika. Ima zelo energičen ritem, čemur lahko pripišemo uspeh skupin, kot je na primer Status Quo. Rock'n'roll izvajalci kot Elvis Presley in Chuck Berry so imeli veliko skladb z boogie ritmom. Hard rock in heavy metal zasedbe so imele v sedemdesetih letih na vsaki plošči vsaj po eno boogie skladbo. (Boogi, 2013)

2.6.8 COUNTRY

Je glasbeni slog, značilen za evropske priseljence z ameriškega Juga in območja Apalačev. Elementi countryja so predvsem melodika in večglasno petje, zanj pa so značilna tudi optimistična besedila in preprosti ljudski napevi ob spremljavi kitare, banja, ustne harmonike, ljudskih instrumentov ... Country imenujemo tudi »blues belcev«. Ime izvira iz številnih slogov ameriške ljudske glasbe, ki izhaja iz ljudske glasbe priseljencev. J. Rodgers, The Carter Family, J. Cash, L. Lynn, B. Owens so nekateri predstavniki. (Glasba v svetu mladega človeka, 2013)

2.6.9 DANCE

Je glasba, sestavljena posebej za olajšanje ali spremljanje plesa. Je lahko celo glasbeni del ali del večje glasbene ureditve. Glavne kategorije so živa plesna glasba in posneta plesna glasba. (Dance music, 2018)

2.6.10 DISKO

Je glasbeni slog s poreklom iz zgodnjih sedemdesetih let. Začel se je pojavljati na ameriškem mestnem prizorišču nočnega življenja. Predstavniki so Vicki Sue Robinson, Yvonne Elliman, Grace Jones, Divine, Lime, Thelma Houston. (Disco, 2018)

2.6.11 ELEKTRONSKA GLASBA

Je glasba, ki uporablja elektronska glasbila in elektronsko produkcijsko tehnologijo. Večinoma jo v današnjih časih izvajajo DJ-ji, kot so: Martin Garrix, Alan Walker, Hardwell itd. (Elektronska glasba, 2017)

2.6.12 FILMSKA GLASBA

Je glasbeno delo, napisano za spremljavo filma, del zvočne podlage filma. Filmsko glasbo so ustvarjali največji mojstri klasične glasbe, med njimi Sergej Prokofjev, Dmitrij Šostakovič, Erich Wolfgang Korngold. Glasba v filmskem delu odmerja ritem dogajanja, določa občutek

za prostor, poudarja dramatičnost situacij, predvsem pa vpliva na čustva gledalcev in poslušalcev. (Filmska glasba, 2017)

2.6.13 GOSPEL

Je žanr krščanske glasbe. Ustvarjanje, uspešnost, pomen in celo definicija glasbene glasbe se razlikujejo glede na kulturo in družbeni kontekst. Glasba iz evangelija je sestavljena in izvedena za številne namene, vključno z estetskim užitkom, verskimi ali ceremonialnimi nameni in kot zabavni izdelek za tržnico. Izvajali so jo Jerry Lee Lewis, Mahalia Jackson, Andrae Crouch ... (Gospel music, 2018)

2.6.14 HOUSE

Je glasbena zvrst elektronske plesne glasbe. Zvrst je nastala v Chicagu okoli leta 1977. Je najpočasnejša zvrst elektronske plesne glasbe. Točno se sicer ne ve od kod house-u ime, a ena izmed najbolj verjetnih teorij je, da je dobil ime po klubu Warehouse v Chicagu. Zelo pomemben element house-a je značilen groove, ki ga ustvarjajo ritmični elementi in bi naj pripravil ljudi do plesa. Izvajalci so bili: Madonna, Janet Jackson, Paula Abdul, CeCe Peniston, Bananarama ... (House music, 2018)

2.6.15 HIP HOP

Hip-hop je kulturno gibanje, ki se je pričelo leta 1977 v getih med mladimi Afro-Američani in Latino-Američani v New Yorku (v Bronxu) in se nato razširilo po vsem svetu. (Hip hop, 2017)

2.6.16 JODLANJE

Je način petja s hitrimi in zaporednimi spremembami v višini tonov. Ta vokalna tehnika je prisotna v mnogih kulturah po svetu, večinoma v alpskih državah. Ameriški country pevec Riley Puckett je uporabil jodlanje na albumu v letu 1924. Leta 1928 je Jimmie Rodgers objavil svoj prvi posnetek z jodlanjem. Priljubljenost ameriškega jodlanja je dosegla vrh do leta 1940, od leta 1950 pa je postala redka. (Jodlanje, 2015)

2.6.17 KLASIČNA GLASBA

Če se omejimo samo na klasično glasbo, ki je značilna za področje zahodnega sveta, lahko rečemo, da je klasična glasba pojem, s katerim označujemo vsa stilna obdobja od renesanse dalje. Za glasbo tega obdobja je značilno skladje med vsemi elementi glasbenega izraza, kar pomeni harmonije, dinamike, melodije, ritma in barve zvoka. V Sloveniji jo zastopajo in izvajajo tudi simfoniki RTV Slovenija.

S tem da začetke klasike opredeljujemo z renesanso, smo zanemarili obdobje srednjega veka, ki ga sicer uvrščamo med zgodnje obdobje klasične glasbe. (Klasična glasba, 2017)

2.6.18 MARIACHI

Je glasbena zvrst, ki je nastala v zahodni Mehiki v 18. stoletju. Izvajalci ali posnemovalci so oblečeni v tradicionalna mehiška oblačila. Tradicija v skupini mariachijev zahteva vsaj tri inštrumente, in sicer kitaron, plunko in violino, poleg tega pa uporabljajo tudi zvoke trobente, harfe in kitare. Prenaša se iz roda v rod in je kot mehiška folklorna glasba. (Mariachi, 2018)

2.6.19 NEW AGE

Je žanr glasbe, ki naj bi ustvarjal umetniški navdih, sprostitiv in optimizem. Uporabljajo ga za jogo, masažo, meditacijo, branje, kot metodo obvladovanja stresa, da bi ustvarili mirno vzdušje v svojem domu ali v drugih okoljih, in je povezan z naravo in duhovnostjo. Instrumenti so večinoma flavta, klavir, harfa, akustična kitara ... Tony Scott, Paul Horn, Steven Halpern so nekateri izvajalci. (New-age music, 2018)

2.6.20 OPERA

Opera je glasbeno scensko delo, pri katerem nastopajoči pojejo, igrajo ter plešejo. Spremlja jih orkester. Je kombinacija dramatične zgodbe, glasbe in petja, scene, luči, kostumov, posebnih učinkov in pogosto tudi plesa. Beseda opera izhaja iz latinske besede opus, ki pomeni delo. (Opera, 2017)

2.6.21 POP

Pop je malce natančnejši izraz in vključuje glasbo od rock and rolla iz 50. let do repa v 90. letih. (Najlepša knjiga o glasbi, 1997)

Popevka, praviloma pesem za glas(ove) in instrumentalno spremljavo, je temelj pop glasbe. Ker si prizadeva biti priljubljena množicam in biti posledično dobro prodajan tržni predmet, je vsebinsko nezahtevna, večinoma neizvirna, oblikovana šablonsko in racionalno. Ritmični, harmonski in melodični vzorci popevk so preprosti, besedila pogosto obravnavajo afektirano ljubezensko tematiko, njihova kitična zgradba navadno vsebuje refren. (Pop glasba, 2006)

2.6.22 TURBO FOLK

Je priljubljena glasbena zvrst, nastala v Jugoslaviji, v poznih 1980-tih. Nastala je pod vplivom popularnih pop folk izvajalcev 1980-tih, kot je na primer Lepa Brena. Poleg tega je bil turbo folk prisoten tudi v Bolgariji, Turčiji in Grčiji. Najpomembnejša predstavnica in simbol turbo folka je srbska pevkica Svetlana Ražnatović - Ceca. (Turbo folk, 2016)

2.6.23 TECHNO

Techno je glasbena zvrst elektronske plesne glasbe, ki se je začela razvijati konec sedemdesetih let 20. stoletja.

Značilnost sloga je hiter 4/4 takt, ki mu sledi najprej takt pavze, nato pa hitro pospešeno nizanje sekvenc malega bobna.

Izumila ga je Bellevillska trojica črncev iz predmestja Detroita. Techno se največ ukvarja z ritmom in mu daje največjo težo. Melodije so kratke ali jih ni. Običajno techno ne vsebuje vokalov, če pa so, so le kratki deli vokala. (Techno, 2018)

2.6.24 VOKALNA GLASBA

Človeški glas je najbolj unikaten, najlepše glasbilo, ki ga imenujemo petje. Petje zahteva zdrav glas in posluh. Glas oblikujemo z govorili (s pljuči, sapnikom, z grlom, glasilkami, ustno in nosno votlino, s prepono). Glas varujemo pred prehladi, kričanjem, naprezanjem, kajenje, gazirane pijače. Lep, čist glas si pridobimo s pevskimi in dihalnimi vajami.

Posluh je sposobnost prepoznavanja in izvajanja tonskih višin. Je prirojen (absolutni posluh).

Ljudje z relativnim posluhom pa se priučijo z vajo in pojejo na podlagi predhodne intonacije.

Mutacija je pomembno obdobje v človekovem razvoju vezano na puberteto, ko se otroški glas dokončno preoblikuje v odrasli. Bolj opazen je pri fantih, navadno se dokončno preoblikuje do 20. leta.

Človeški glas (govorni oz. pevski) ločimo na otroški ali odrasli; moški in ženski; visoke in nizke; nežne ali prodorne. (Človeški glas in petje, 2009)

2.7 GLASBENA INDUSTRIJA

Glasba je oblika zabave, hkrati pa tudi ena največjih industrij na svetu, ki letno ustvari na milijarde dolarjev dobička. Njen zaslužek krijijo pisci, izvajalci, upravni delavci in izdelovalci. Skladatelji služijo, ko njihova dela izvajajo, glasbeniki in producentske hiše pa s prodajo plošč. Organizatorji glasbenih prireditev ustvarjajo dobiček s prodajo vstopnic. (Castle, 2011)

2.8 MOČ GLASBE

Ker ima glasba tako silovit naboj, številne legende pravijo, da so jo ustvarili sami bogovi. Miti slavijo božanski izvor glasbe, drugi pa njeno ustvarjalno moč. Zvok, ki ga lahko opisujejo, je lahko vzet iz narave, včasih so to besede, včasih pa glasba. V preteklosti so se ljudje večkrat zanašali na čarobno moč glasbe, ki naj bi jim pomagala v vsakdanjem življenju. Tako so nastale delovne pesmi za vsa kmečka opravila. V nekaterih kulturah glasbo že od nekdaj uporabljajo za zdravljenje bolezni in lajšanje stisk. Zdravljenje z glasbo se uveljavlja tudi v moderni medicini. (Castle, 2011)

Glasba izzove podobne občutke pri ljudeh, ne glede na narodnost, jezik in način življenja in je ena najučinkovitejših oblik neverbalne komunikacije. Glasba vpliva na:

- **srce in srčni utrip** tako, da upočasni bitje srca in vzpostavi reden ritem,
- na **inteligenco** in **vedenje otrok** (večja sposobnost koncentracije, boljše motorične sposobnosti in potrpežljivost),
- pozitivno delovanje **imunskega sistema**,
- **spomin** in **učenje**,
- okrevanje po **možganski kapi**,
- lajšanje **kroničnih glavobolov**,
- lajšanje **fizičnih bolečin ...** (Koški, 2014)

3 SREDNJI DEL NALOGE

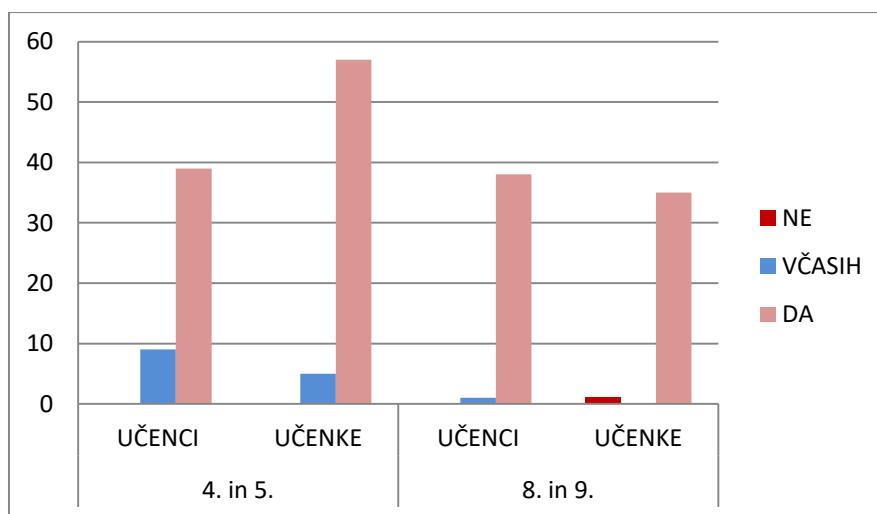
3.1 REZULTATI IN INTERPRETACIJA

3.1.1 ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA

1. ALI RAD/A POSLUŠAŠ GLASBO?

Tabela 1: Ali učenci radi poslušaj glasbo?

	4. in 5.				8. in 9.			
	UČENCI	f %	UČENKE	f %	UČENCI	f %	UČENKE	f %
NE	0	0 %	0	0 %	0	0 %	1	3 %
VČASIH	9	17 %	5	8 %	1	3 %	0	0 %
DA	43	83 %	57	92 %	38	97 %	35	97 %

Graf 1: Ali učenci radi poslušaj glasbo?

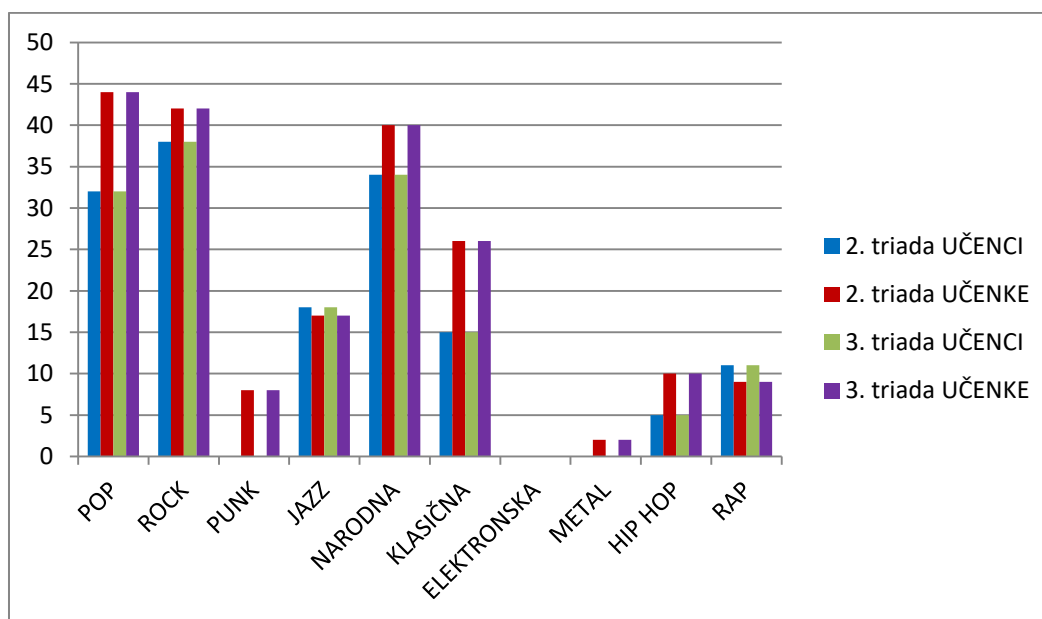
Iz raziskave smo ugotovili, da velika večina učencev in učenk rada posluša glasbo. 17 % učencev druge triade glasbo posluša včasih in 83 % učencev vedno. Pri učenkah je odstotek pri odgovoru včasih nekoliko nižji, in sicer za 9 %, kar 92 % deklet druge triade pa glasbo rado posluša.

V tretji triadi v enaki meri, s kar 97 %, tako deklice kot dečki poslušajo glasbo, medtem ko jo 3 % učencev posluša včasih in 3 % deklic ne posluša glasbe.

2. KATERE VRSTE GLASBE POZNAŠ?

Tabela 2: Katere vrste glasbe poznaš?

	2. triada				3. triada			
	UČENCI	f %	UČENKE	f %	UČENCI	f %	UČENKE	f %
POP	35	67 %	46	74 %	32	82 %	36	100 %
ROCK	38	73 %	41	66 %	38	97 %	35	97 %
PUNK	0	0 %	7	11 %	0	0 %	8	22 %
JAZZ	20	38 %	16	25 %	18	46 %	17	47 %
NARODNA	35	67 %	41	66 %	34	87 %	34	94 %
KLASIČNA	16	31 %	22	35 %	15	38 %	26	72 %
ELEKTRONSKA	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %
METAL	0	0 %	1	2 %	0	0 %	2	5 %
HIP HOP	3	6 %	8	13 %	5	13 %	10	27 %
RAP	12	23 %	9	14 %	11	28 %	9	25 %

Graf 2: Katere vrste glasbe poznaš?

Iz raziskave je razvidno, da učenci druge triade v največji meri poznajo rock glasbo, nato pop, narodno, jazz, klasično, rap in hip hop.

Učenke druge triade v največji meri poznajo pop glasbo, nato rock, narodno, klasično, jazz, rap, hip hop, punk in metal.

Učenci tretje triade v največji meri poznajo rok, narodno, pop, jazz, klasično, rap in hip hop glasbo.

RAZISKOVALNA NALOGA

Vrste glasbe in njena priljubljenost med učenci OŠ.

Učenke tretje triade pa najpogosteje omenjajo pop rock, narodno, klasično, jazz, hip hop, rep punk in metal.

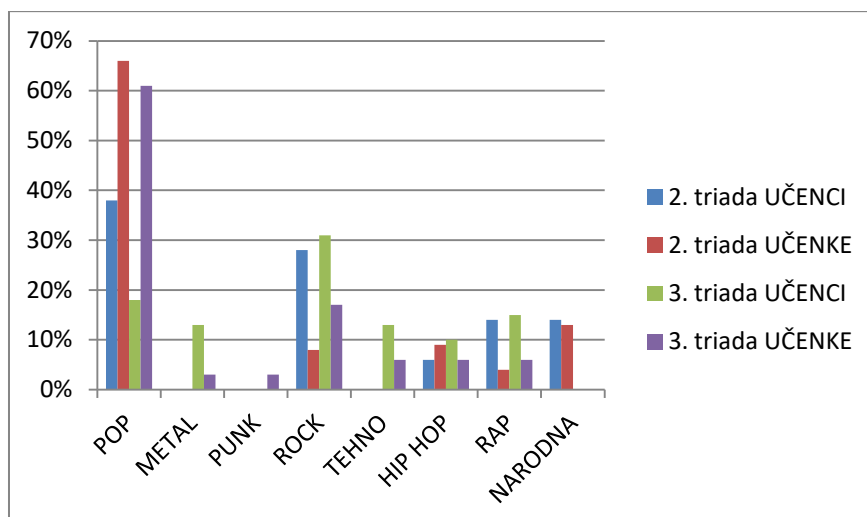
Iz grafa lahko razberemo, da deklice najpogosteje omenjajo pop, rock, narodno in klasično glasbo, dečki pa rock, narodno in pop.

Najmanjkrat omenjene zvrsti tako pri dečkih kot pri deklicah so elektronska glasba, metal in punk.

3. KATERO VRSTO GLASBE NAJPOGOSTEJE POSLUŠAŠ?

Tabela 3: Katero vrsto glasbe najpogosteje poslušáš?

	2. triada				3. triada			
	UČENCI	f %	UČENKE	f %	UČENCI	f %	UČENKE	f %
POP	20	38 %	41	66 %	6	18 %	21	61 %
METAL	0	0 %	0	0 %	4	13 %	1	3 %
PUNK	0	0 %	0	0 %	0	0 %	1	3 %
ROCK	15	28 %	5	8 %	11	31 %	5	17 %
TEHNO	0	0 %	0	0 %	3	13 %	2	6 %
HIP HOP	3	6 %	6	9 %	2	10 %	2	6 %
RAP	7	14 %	2	4 %	4	15 %	2	6 %
NARODNA	7	14 %	8	13 %	0	0 %	0	0 %

Graf 3: Katero vrsto glasbe najpogosteje poslušáš?

Iz raziskave je razvidno, da učenci 2. triade najpogosteje, in sicer v 38 %, poslušajo pop glasbo, nato z 28 % rock, s 14 % rep in narodno glasbo ter s 6 % hip hop.

Učenke 2. triade s 66 % najpogosteje poslušajo pop glasbo, s 13 % narodno zabavno, z 9 % hip hop, z 8 % rock in z 2 % rep.

Učenci 3. triade glede na raziskavo z 31 % najpogosteje poslušajo rock glasbo, z 18 % pop, s 15 % rap, s 13 % techno in metal in z 10 % hip hop.

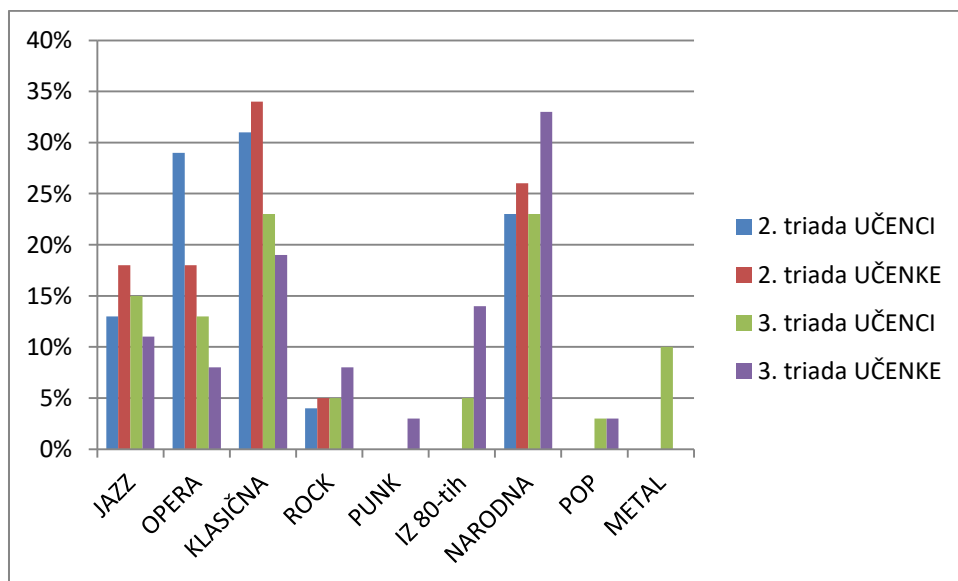
Učenke 3. triade pa najpogosteje z 61 % poslušajo pop glasbo, s 17 % rock, s 6 % techno, hip hop in rap ter s 3 % metal in punk.

Iz grafa lahko razberemo, da deklice najpogosteje poslušajo pop, rock in narodno zabavno glasbo, dečki pa rock, pop in rap.

4. KATERO VRSTO GLASBE NE MARAŠ?

Tabela 4: Katero vrsto glasbe ne maraš?

	2. triada				3. triada			
	UČENCI	f %	UČENKE	f %	UČENCI	f %	UČENKE	f %
JAZZ	7	13 %	11	18 %	6	15 %	4	11 %
OPERA	15	29 %	11	18 %	5	13 %	3	8 %
KLASIČNA	16	31 %	21	34 %	9	23 %	7	19 %
ROCK	2	4 %	3	5 %	2	5 %	3	8 %
PUNK	0	0 %	0	0 %	0	0 %	1	3 %
IZ 80-tih	0	0 %	0	0 %	2	5 %	5	14 %
NARODNA	12	23 %	16	26 %	9	23 %	12	33 %
POP	0	0 %	0	0 %	1	3 %	1	3 %
METAL	0	0 %	0	0 %	4	10 %	0	0 %

Graf 4: Katero vrsto glasbe ne maraš?

Iz raziskave je razvidno, da učenci 2. triade z 31 % ne marajo klasične glasbe, nato z 29 % opere, s 23 % narodne, s 13 % jazz in s 4 % rock glasbe.

Učenke 2. triade s 34 % ne marajo klasične glasbe, s 26 % klasične, z 18 % opere in jazz ter s 5 % rock glasbe.

Učenci 3. triade glede na raziskavo s 23 % ne marajo narodne in klasične glasbe, s 15 % jazz glasbe, s 13 % opere, z 10 % rocka in glasbe iz 80-tih ter s 3 % pop glasbe.

RAZISKOVALNA NALOGA

Vrste glasbe in njena priljubljenost med učenci OŠ.

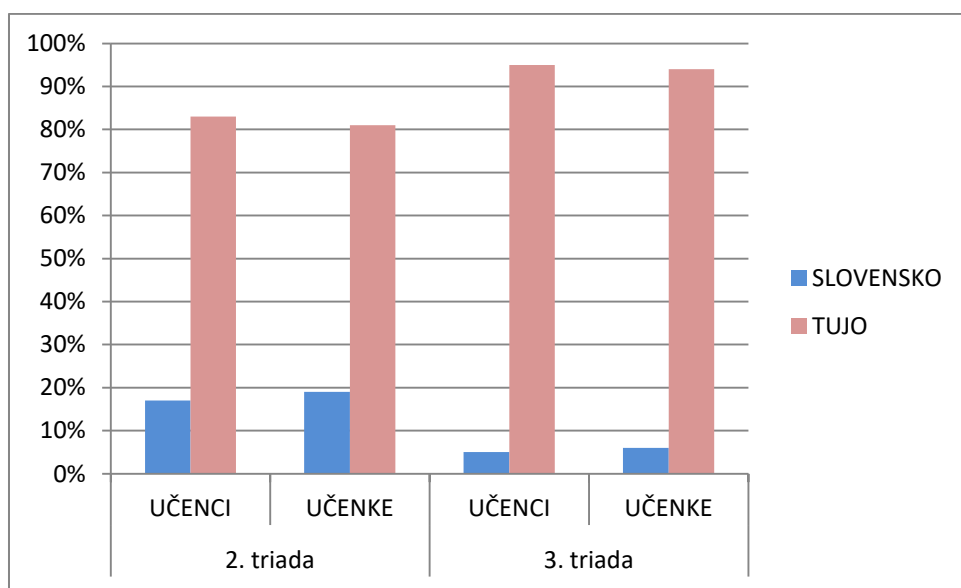
Učenke 3. triade s 33 % ne marajo narodne glasbe, z 19 % klasične, s 14 % glasbe iz 80-tih, z 11 % jazz glasbe, z 8 % opere in rocka ter s 3 % popa in punka.

Iz grafa lahko razberemo, da deklice in dečki v največji meri ne marajo klasične in narodne glasbe.

5. KATERO GLASBO RAJE POSLUŠAŠ?

Tabela 5: Katero glasbo raje poslušaš?

	2. triada				3. triada			
	UČENCI	f %	UČENKE	f %	UČENCI	f %	UČENKE	f %
SLOVENSKO	9	17 %	12	19 %	2	5 %	4	6 %
TUJO	40	83 %	50	81 %	37	95 %	34	94 %

Graf 5: Katero glasbo raje poslušaš?

Iz raziskave je razvidno, da učenci in učenke 2. triade v več kot 80 % poslušajo tujo glasbo in v manj kot 20 % slovensko glasbo.

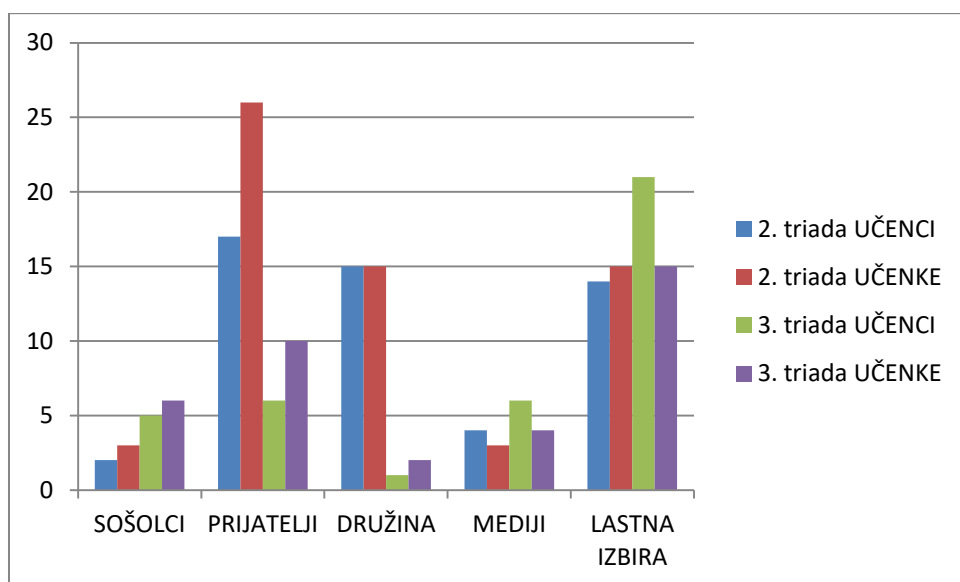
Podobne rezultate smo dobili pri učencih in učenkah 3. triade, kateri v več kot 90 % poslušajo tujo glasbo in v manj kot 10 % slovensko glasbo.

Iz grafa lahko razberemo, da poslušanje tuje glasbe s starostjo narašča, poslušanje slovenske glasbe pa upada. Prav tako lahko opazimo, da učenke v večji meri poslušajo slovensko glasbo kot učenci.

6. KAJ/KDO, VPLIVA NA TO, KATERO VRSTO GLASBE NAJPOGOSTEJE POSLUŠAŠ?

Tabela 6: Kaj/kdo, vpliva na to, katero vrsto glasbe najpogosteje poslušaš?

	2. triada				3. triada			
	UČENCI	f %	UČENKE	f %	UČENCI	f %	UČENKE	f %
SOŠOLCI	2	4 %	3	5 %	5	13 %	6	17 %
PRIJATELJI	17	33 %	26	42 %	6	15 %	10	28 %
DRUŽINA	15	29 %	15	24 %	1	3 %	2	6 %
MEDIJI	4	8 %	3	5 %	6	15 %	4	11 %
LASTNA IZBIRA	14	27 %	15	24 %	21	54 %	15	42 %

Graf 6: Kaj/kdo, vpliva na to, katero vrsto glasbe najpogosteje poslušaš?

Iz raziskave je razvidno, da na učence 2. triade v največji meri s 33 % vplivajo prijatelji, nato z 29 % družina, v 27 % je to njihova lastna izbira, v 8 % vplivajo mediji, v najmanjši meri pa sošolci s 3 %.

Na učenke v največji meri vplivajo prijatelji z 42 %, s 24 % družina, z enakim odstotkom lastna izbira ter s 5 % sošolci in mediji.

Učenci 3. triade si pesmi v 54 % izbirajo po lastni presoji in okusu, s 15 % na njih vplivajo mediji in prijatelji, v 13 % sošolci in v najmanjši meri s 3 % družina.

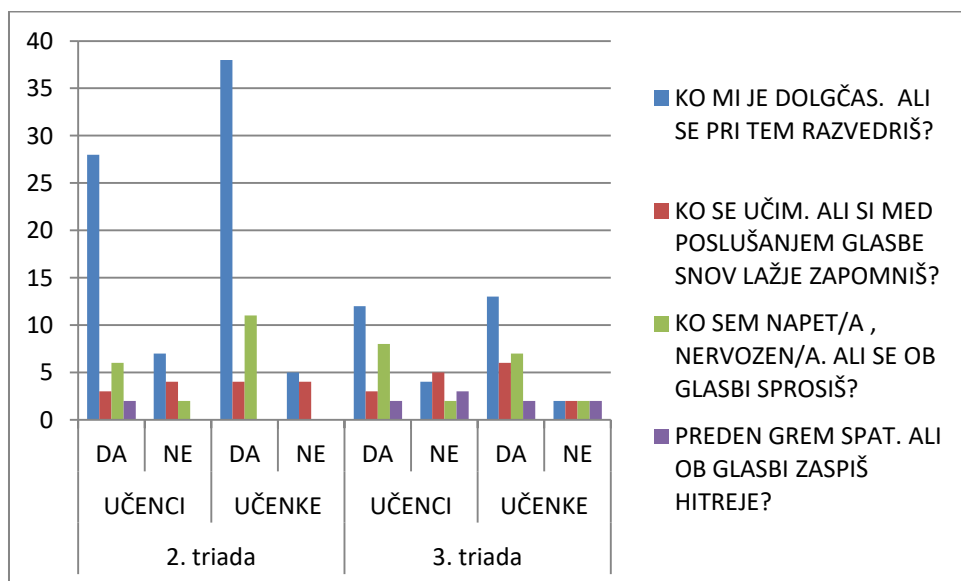
Učenke 3. triade si pesmi v največji meri z 42 % izbirajo same po lastni izbiri, z 28 % na njih vplivajo prijatelji, s 17 % sošolci, z 11 % mediji in s 6 % družina.

Iz grafa je razvidno, da na učenke in učence 2. triade v največji meri vplivajo prijatelji, nato družina, lastna izbira, mediji in sošolci, medtem ko se učenci in učenke 3. triade za izbor glasbe v največji meri odločijo sami, na njih na drugem mestu vplivajo prijatelji, sošolci, nato mediji in nazadnje v najmanjši meri družina.

7. KDAJ PONAVIDI POSLUŠAŠ GLASBO?

Tabela 7: Kdaj ponavadi poslušaš glasbo?

	2. triada						3. triada					
	UČENCI			UČENKE			UČENCI			UČENKE		
	DA	NE	f %	DA	NE	f %	DA	NE	f %	DA	NE	f %
KO MI JE DOLGČAS. ALI SE PRI TEM RAZVEDRIŠ?	28	7	67 %	38	5	69 %	12	4	41 %	13	2	42 %
KO SE UČIM. ALI SI MED POSLUŠANJEM GLASBE SNOV LAŽJE ZAPOMNIŠ?	3	4	14 %	4	4	13 %	3	5	21 %	6	2	22 %
KO SEM NAPET/A, NERVOZEN/A. ALI SE OB GLASBI SPROSIŠ?	6	2	15 %	11	0	18 %	8	2	26 %	7	2	25 %
PREDEN GREM SPAT. ALI OB GLASBI ZASPIŠ HITREJE?	2	0	4 %	0	0	0 %	2	3	12 %	2	2	11 %

Graf 7: Kdaj ponavadi poslušaš glasbo?

Iz raziskave je razvidno, da večina učencev (58 %) posluša glasbo takrat, ko jim je dolgčas. Od teh se jih pri poslušanju glasbe 84 % razvedri, ostalih 16 % pa ne.

Vrste glasbe in njena priljubljenost med učenci OŠ.

22 % učencev posluša glasbo, med tem ko se uči. Od tega si 51 % učencev snov lažje zapomni, 49 % učencev pa meni, da glasba ne pripomore k zapomnitvi snovi.

Prav tako smo ugotovili, da 25 % učencev posluša glasbo, ko so nervozni/napeti. 84 % učencev glasba pri sprostitvi pomaga, 16 % učencev pa se razpoloženje ne spremeni.

Le 11 % anketiranih učencev posluša glasbo pred spanjem. 55 % učencev ob glasbi lažje zaspi, nekoliko manj kot polovica pa ob glasbi ne zaspi nič hitreje.

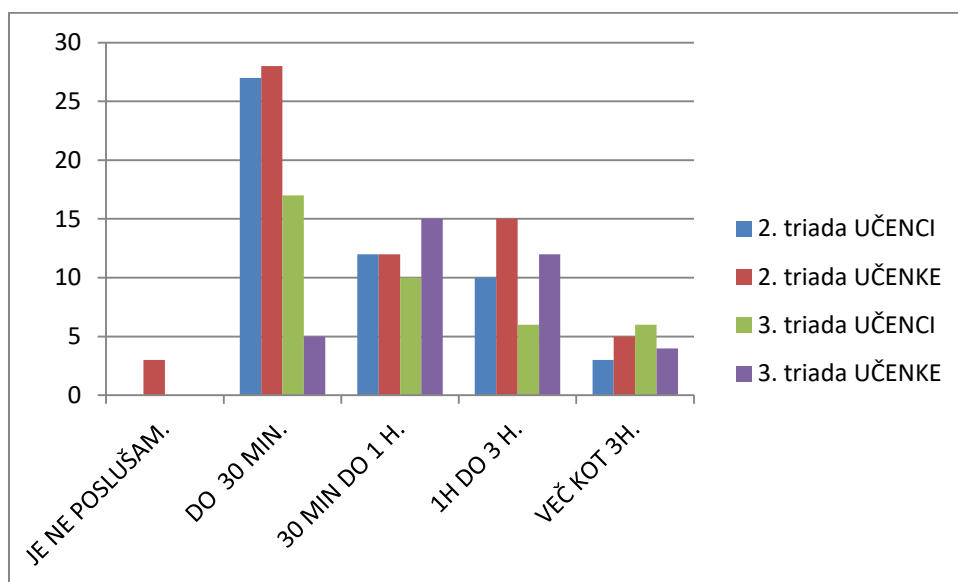
Če povzamemo rezultate, lahko trdimo, da učenci v največji meri poslušajo glasbo takrat, ko ne najdejo druge zaposlitve oziroma jim je dolgčas. Približno četrтина posluša glasbo zaradi sprostitve ter ob učenju. Le desetina učencev pa glasbo posluša pred spanjem.

Ne glede na izbran odgovor lahko iz rezultatov razberemo, da v vseh primerih glasba vpliva pozitivno na več kot 78 % učencev.

8. KOLIKO ČASA DNEVNO POSLUŠAŠ GLASBO?

Tabela 8: Koliko časa dnevno poslušaš glasbo?

	2. triada				3. triada			
	UČENCI	f %	UČENKE	f %	UČENCI	f %	UČENKE	f %
JE NE POSLUŠAM.	0	0 %	3	5 %	0	0 %	0	0 %
DO 30 MIN.	27	52 %	28	45 %	17	44 %	5	14 %
30 MIN DO 1 H.	12	23 %	12	19 %	10	26 %	15	42 %
1H DO 3 H.	10	19 %	15	24 %	6	15 %	12	33 %
VEČ KOT 3H.	3	6 %	5	8 %	6	15 %	4	11 %

Graf 8: Koliko časa dnevno poslušaš glasbo?

Iz raziskave je razvidno, da 52 % učencev 2. triade glasbo posluša do 30 minut dnevno, 23 % posluša glasbo od 30 min do 1 ure, 19 % od 1–3 ur in 6 % učencev 2. triade glasbo posluša več kot 3 ure dnevno.

Učenke 2. triade s 45 % poslušajo glasbo do 30 minut dnevno, s 24 % poslušajo glasbo od 1–3 ur, 19 % učenk posluša glasbo od 30 minut do 1 ure, 8 % učenk pa posluša glasbo več kot 3 ure dnevno.

44 % učencev 3. triade glasbo posluša do 30 minut dnevno, 26 % posluša glasbo od 30 min do 1 ure, 15 % učencev pa posluša glasbo od 1–3 ur in več kot 3h.

RAZISKOVALNA NALOGA

Vrste glasbe in njena priljubljenost med učenci OŠ.

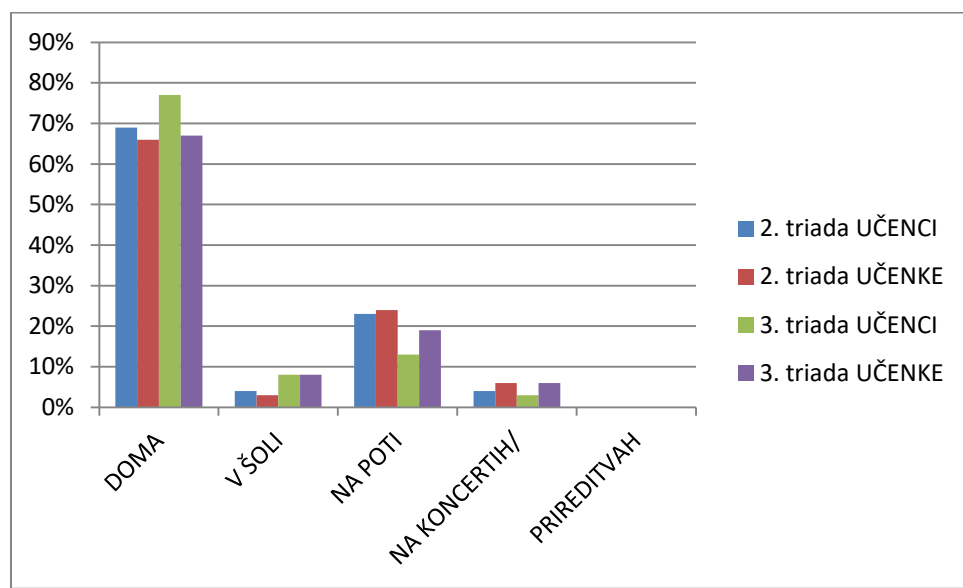
Učenke 3. triade pa v največji meri z 42 % poslušajo glasbo od 30 minut do 1 ure, 33 % učenk posluša glasbo od 1h–3h, 14 % učenk posluša glasbo do 30 min in 11 % več kot 3 ure.

Iz grafa je razvidno, da večina učencev in učenk posluša glasbo od 30 min do 3 ur. Izmed anketiranih samo 3 posamezniki glasbe ne poslušajo, približno desetina pa glasbo posluša več kot 3 ure dnevno.

9. KJE NAJVEČKRAT POSLUŠAŠ GLASBO?

Tabela 9: Kje največkrat poslušáš glasbo?

	2. triada				3. triada			
	UČENCI	f %	UČENKE	f %	UČENCI	f %	UČENKE	f %
DOMA	36	69 %	41	66 %	30	77 %	24	67 %
V ŠOLI	2	4 %	2	3 %	3	8 %	3	8 %
NA POTI	12	23 %	15	24 %	5	13 %	7	19 %
NA KONCERTIH/ PRIREDITVAH	2	4 %	4	6 %	1	3 %	2	6 %

Graf 9: Kje največkrat poslušáš glasbo?

Učenci 2. triade v največji meri z 69 % glasbo poslušajo doma, 23 % učencev glasbo poslušajo na poti in 4 % vseh na prireditvah in v šoli.

Učenke 2. triade v največji meri s 66 % glasbo poslušajo doma, 24 % učenk glasbo poslušajo na poti, 6 % vseh na prireditvah in 3 % učenk poslušajo glasbo v šoli.

Učenci 3. triade v največji meri s 77 % glasbo poslušajo doma, 13 % učencev glasbo poslušajo na poti, 8 % v šoli in 3 % učencev na koncertih in prireditvah.

RAZISKOVALNA NALOGA

Vrste glasbe in njena priljubljenost med učenci OŠ.

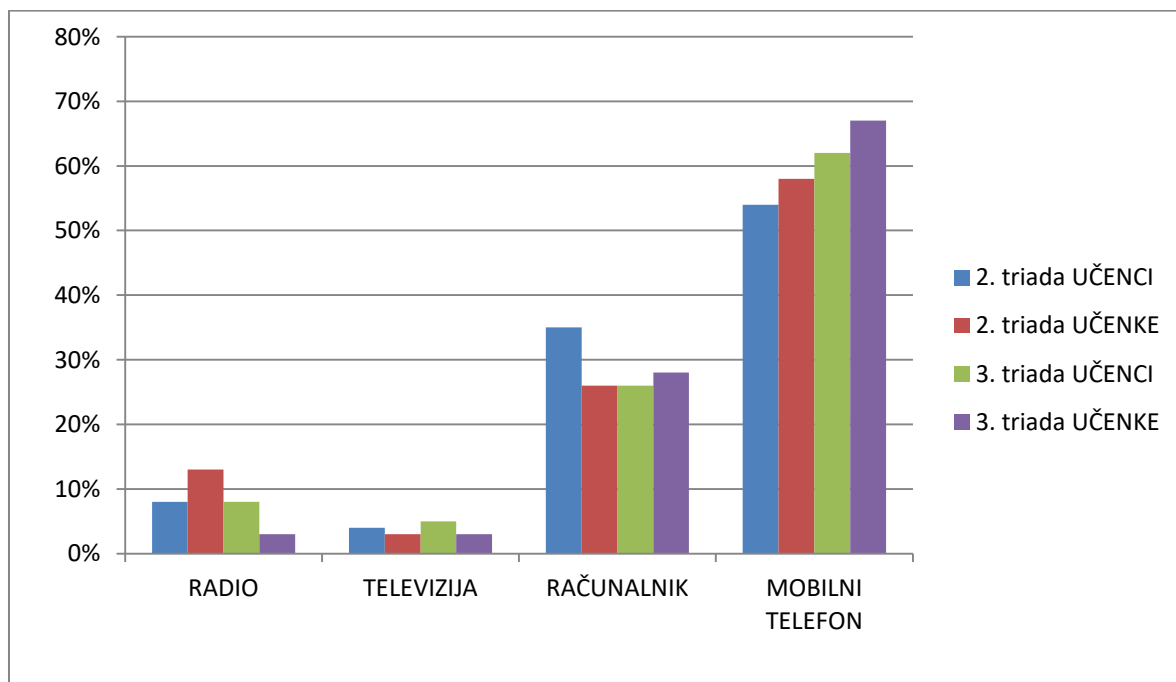
Učenke 3. triade v največji meri s 67 % glasbo poslušajo doma, 19 % učenk glasbo posluša na poti, 8 % vseh v šoli in 6 % učenk posluša glasbo na koncertih in prireditvah.

Iz grafa lahko razberemo, da ne glede na starost in spol, učenci v veliki večini glasbo poslušajo doma, približno petina jih glasbo posluša na poti, preostali odstotki pa se razporedijo na poslušanje glasbe v šoli ter na koncertih in prireditvah.

10. PO KATERIH MEDIJAH NAJPOGOSTEJE POSLUŠAŠ GLASBO?

Tabela 10: Po katerih medijih najpogosteje poslušaš glasbo?

	2. triada				3. triada			
	UČENCI	f %	UČENKE	f %	UČENCI	f %	UČENKE	f %
RADIO	4	8 %	8	13 %	3	8 %	1	3 %
TELEVIZIJA	2	4 %	5	3 %	2	5 %	1	3 %
RAČUNALNIK	18	35 %	16	26 %	10	26 %	11	28 %
MOBILNI TELEFON	28	54 %	36	58 %	24	62 %	25	67 %

Graf 10: Po katerih medijih najpogosteje poslušaš glasbo?

Iz raziskave je razvidno, da učenci 2. triade v 54 % poslušajo glasbo preko mobilnega telefona, 35 % jih glasbo posluša preko računalnika, 8 % preko radia in 4 % preko televizije.

Učenke 2. triade v 58 % poslušajo glasbo preko mobilnega telefona, 26 % jih glasbo posluša preko računalnika, 13 % preko radia in 3 % preko televizije.

Vrste glasbe in njena priljubljenost med učenci OŠ.

Učenci 3. triade v 62 % poslušajo glasbo preko mobilnega telefona, 26 % jih glasbo posluša preko računalnika, 8 % preko radia in 5 % preko televizije.

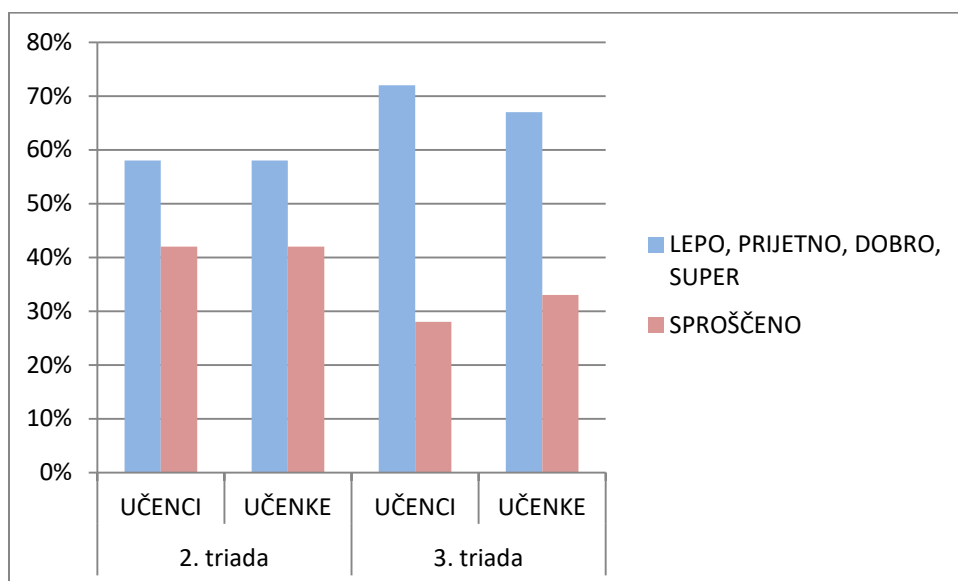
Učenke 3. triade v 67 % poslušajo glasbo preko mobilnega telefona, 28 % jih glasbo posluša preko računalnika, 3 % pa preko radia in televizije.

Iz grafa je razvidno, da ne glede na starost in spol, učenci in učenke v visokih odstotkih poslušajo glasbo preko mobilnega telefona. Tretjina anketiranih posluša glasbo preko računalnika, nekaj manj kot desetina jih posluša glasbo preko radia in 5 % vseh preko televizije.

11. KAKO SE POČUTIŠ OB POSLUŠANJU GLASBE?

Tabela 11: Kako se počutiš ob poslušanju glasbe?

	2. triada				3. triada			
	UČENCI	f %	UČENKE	f %	UČENCI	f %	UČENKE	f %
LEPO, PRIJETNO, DOBRO, SUPER	30	58 %	36	58 %	28	72 %	24	67 %
SPROŠČENO	22	42 %	29	42 %	11	28 %	14	33 %

Graf 11: Kako se počutiš ob poslušanju glasbe?

Glede na raziskavo smo ugotovili, da se 58 % učencev in učenk 2. triade ob poslušanju glasbe počuti, lepo/prijetno/dobro/super, 42 % pa sproščeno.

72 % učencev 3. triade pa se ob poslušanju glasbe počuti lepo/prijetno/dobro/super, preostalih 28 % se jih počuti sproščeno.

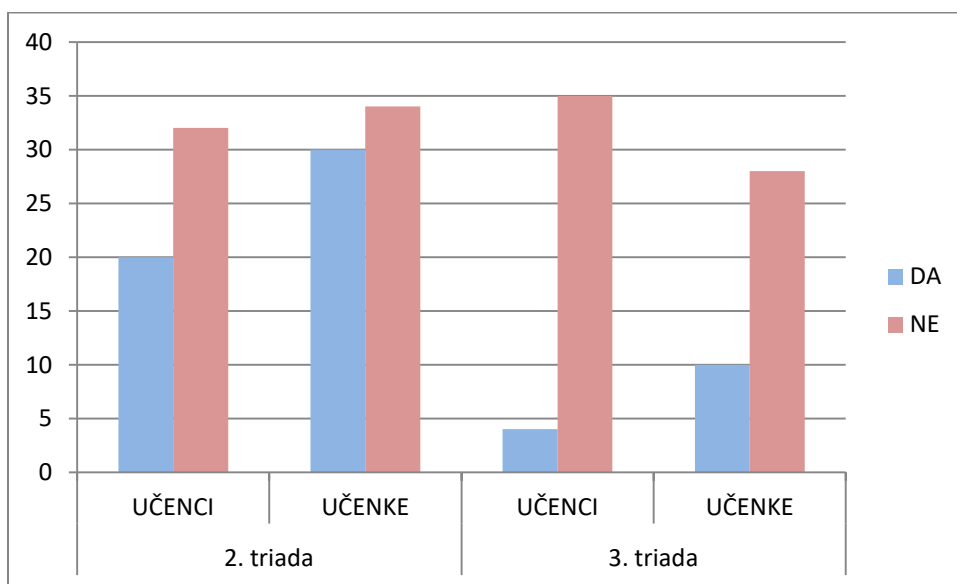
Učenke 3. triade pa se v 67 % počutijo lepo/prijetno/dobro/super, v 33 % pa sproščeno.

Iz grafa lahko ugotovimo, da se 2/3 učencev, ne glede na starost in spol, ob poslušanju glasbe počuti lepo/prijetno/dobro/super, 1/3 pa se jih ob tem sprosti. Pri obdelovanju anket smo ugotovili, da nihče izmed anketirancev ob poslušanju glasbe ne doživlja negativnih čustev.

12. ALI IGRAŠ KAKŠEN INSTRUMENT?

Tabela 12: Ali igraš kakšen instrument?

	2. triada				3. triada			
	UČENCI	f %	UČENKE	f %	UČENCI	f %	UČENKE	f %
DA	20	38 %	30	48 %	4	10 %	10	28 %
NE	32	62 %	34	55 %	35	90 %	28	78 %

Graf 12: Ali igraš kakšen instrument?

Na podlagi raziskave smo ugotovili, da 38 % učencev in 48 % učenk 2. triade igra vsaj en instrument.

Prav tako smo ugotovili, da učenci in učenke 3. triade opuščajo igranje instrumenta, saj v tem obdobju igra inštrument še samo 10 % učencev in 28 % učenk.

4 DISKUSIJA

Na začetku naše raziskave smo si zapisali nekaj ciljev in iz njih izpeljane hipoteze, ki jih bomo na podlagi rezultatov potrdili oziroma ovrgli.

H1: Glede na rezultate raziskave, lahko potrdimo naše predvidevanje, da večina anketirancev rada posluša glasbo. Ugotovili smo, da 92 % učencev rado posluša glasbo, 7 % učencev glasbo rado posluša včasih in 1 % učencev glasbe ne posluša rado. Prav tako smo ugotovili, da se rezultati bistveno ne razlikujejo glede na starost in spol. Vzrok za rezultat lahko najdemo v trditvi, da se učenci ob poslušanju glasbe počutijo prijetno, kar jim daje razlog da se pogosto zatekajo h glasbi.

H2: Glede na rezultate lahko potrdimo hipotezo 2, da učenci res najraje poslušajo pop in rock glasbo. Rezultati se bistveno ne razlikujejo glede na starost, lahko pa iz rezultatov razberemo, da učenci v večji meri poslušajo rock, učenke pa pop. Tako med dečki kot med deklicami pa je bila najmanjkrat omenjena elektronska glasba in metal. Vzrok za tovrsten rezultat lahko iščemo v repertoarju predvajane glasbe v javnosti, saj jo tako učenci večkrat slišijo in jim postane bolj poslušljiva. Elektronsko glasbo in metal imamo priložnost slišati redkeje in jo morda zaradi tega učenci manj poznajo.

H3: Na podlagi raziskave lahko rečemo, da večina učencev, ne glede na starost in spol, v veliki meri, kar v 85 %, raje posluša tujo glasbo. Pojavljajo se zelo majhne razlike, a lahko vendarle rečemo, da deklice v večji meri poslušajo slovensko glasbo kot dečki. Prav tako smo prišli do ugotovitve, da s starostjo učencev poslušanje slovenske glasbe pada. Vzrok lahko iščemo v razumevanju in poznavanju tujih jezikov ter pogostejše predvajanje tuje glasbe v medijih.

H4: Iz raziskave smo ugotovili, da na dečke in deklice 2. triade v največji meri vplivajo prijatelji in družina, na učenke in učence 3. triade pa zunanji dejavniki nimajo tako velikega vpliva, saj se za svoj glasbeni izbor v 36 % odločajo sami. S temi rezultati smo ovrgli našo hipotezo in prišli do pomembnega spoznanja, da ne glede na spol, s starostjo učenci in učenke izbirajo glasbo po lastni presoji in okusu.

H5: S pomočjo raziskave smo lahko potrdili, da tako učenke kot učenci, ne glede na starost, v 73 % glasbo največkrat poslušajo doma. Razlog lahko iščemo v kraju samem, saj so doma učenci po navadi brez večjih obveznosti in se lahko popolnoma sprostijo in prepustijo glasbi.

H6: Na podlagi rezultatov iz raziskave lahko potrdimo našo hipotezo, da večina učencev in učenk glasbo najpogosteje posluša preko telefona, in sicer v kar 63 %. Prav tako smo prišli do ugotovitve, da s starostjo odstotek učencev in učenk, ki uporabljajo telefon kot predvajalnik glasbe, narašča. Vzrok lahko iščemo v modernizaciji, saj se učenci vedno bolj zgodaj srečujejo z mobilnimi, pametnimi telefoni, vprašanje pa je, ali jih znajo uporabljati varno.

H7: S pomočjo raziskave smo ugotovili, da 36 % učencev naše šole igra instrument. Iz raziskave je razvidno, da v večji meri instrument igrajo deklice. Glede na starost učencev in učenk pa lahko trdimo, da s starostjo igranje instrumentov upada približno za polovico. Razlog lahko iščemo v obremenjenosti učencev, saj se njihove obveznosti proti koncu osnovne šole povečujejo in zaradi tega opuščajo izvenšolske dejavnosti.

H8: Na podlagi obdelave posameznih anketnih vprašalnikov smo ugotovili, da se vrsta igranega instrumenta v 73 % ujema z izborom najljubše glasbe posameznika in s tem potrdili naše predvidevanje. Učenci za sprostitev radi poslušajo določeno vrsto glasbe, h kateri spada tudi določeno glasbilo. Zaradi vaje in hkratnega poslušanja glasbila lahko rečemo, da jih tovrstna dejavnost in zvoki sproščajo.

5 ZAKLJUČEK

Glasba je v veliki meri prisotna v našem vsakdanu. Spremlja nas skoraj na vsakem koraku in se pojavlja v najrazličnejših oblikah. Ker igra veliko vlogo v našem življenju, smo njen vpliv raziskali med učenci naše osnovne šole. Ugotovili smo, da so se nekatera naša predvidevanja potrdila, pri nekaterih domnevah pa smo bili nekoliko presenečeni.

Če povzamemo rezultate raziskave, smo ugotovili, da velika večina učencev in učenk zelo rada posluša glasbo. Poslušajo predvsem moderno glasbo, nekoliko tuja pa jim je klasična glasba v najširšem pomenu. V večini učenci in učenke poslušajo tujo glasbo. Poslušano glasbo izbirajo sami, kar narašča s starostjo, ob tem pa na izbiro vplivajo tudi prijatelji, družina in mediji. Glasbo poslušajo doma ali na poti, povprečno od 30 min do 1 ure dnevno. Pri tem skoraj vsi občutijo pozitivna čustva. Kar tretjina naših učencev se skozi šolanje sreča z učenjem instrumenta, kar pa proti koncu osnovne šole nekoliko opustijo. Izbira igranega instrumenta pa se močno povezuje z njihovo najljubšo glasbo.

Glede na pridobljene rezultate smo prišli do ideje, da bi lahko med šolskimi odmori poslušali več slovenske glasbe, prav tako bi lahko poslušali glasbo med likovnim ustvarjanjem in športom, saj smo ugotovili, da glasba na $\frac{3}{4}$ učencev vpliva pozitivno. S to idejo bi lahko v prihodnje razširili našo raziskovalno nalogo in primerjali rezultate.

6. LITERATURA

KNJIŽNI VIRI:

1. Spence, K., (1995). *Glasba*. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije.
2. Castle, K., (2011). *Najlepša knjiga o glasbi*. Tržič: Učila.
3. Lock, D., (2011). *Glasba*. Ljubljana: Mladinska knjiga.

INTERNETNI VIRI:

4. *Beli izvajalci bluesa* (2011). Pridobljeno 17. 1. 2018, iz http://www.dijaski.net/gradivo/gla_ref_beli_izvajalci_bluesa_01?r=1.
5. B.G., (2011). *Danes je svetovni dan glasbe*. Pridobljeno 2. 2. 2018, iz <https://www.zurnal24.si/magazin/film-glasba-tv/danes-je-svetovni-dan-glasbe-136577>.
6. *Boogie* (2013). Pridobljeno 17. 1. 2018, iz <https://sl.wikipedia.org/wiki/Boogie>.
7. *Človeški glas in petje* (2009). Pridobljeno 17. 1. 2018, iz http://www.dijaski.net/gradivo/gla_sno_cloveski_glas_in_petje_01?r=1.
8. *Dance music* (2018). Pridobljeno 17. 1. 2018, iz https://en.wikipedia.org/wiki/Dance_music.
9. *Disco* (2018). Pridobljeno 17. 1. 2018, iz <https://en.wikipedia.org/wiki/Disco>.
10. *Elektronska glasba* (2017). Pridobljeno 17. 1. 2018, iz https://sl.wikipedia.org/wiki/Elektronska_glasba.
11. *Filmska glasba* (2017). Pridobljeno 17. 1. 2018, iz https://sl.wikipedia.org/wiki/Filmska_glasba.
12. *Glasba daje duši moč* (b.d.). Pridobljeno 20. 1. 2018, iz <https://www.sensa.si/za-vse-cute/glasba-daje-dusi-moc/>.
13. *Glasba* (2017). Pridobljeno 20. 1. 2018, iz <https://sl.wikipedia.org/wiki/Glasba>.

14. *Glasba v svetu mladega človeka* (2013). Pridobljeno 17. 1. 2018, iz <https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4201101929.pdf>.
15. *Gospel music* (2018). Pridobljeno 17. 1. 2018, iz https://en.wikipedia.org/wiki/Gospel_music.
16. *Hip Hop* (2017). Pridobljeno 17. 1. 2018, iz <https://sl.wikipedia.org/wiki/Hip-hop>.
17. *House music* (2018). Pridobljeno 17. 1. 2018, iz https://en.wikipedia.org/wiki/House_music.
18. *Jazz* (2016). Pridobljeno 17. 1. 2018, iz <http://eucbeniki.sio.si/gum9/3236/index5.html>.
19. *Jodlanje* (2015). Pridobljeno 17. 1. 2018, iz <https://hr.wikipedia.org/wiki/Jodlanje>.
20. *Klasična glasba* (2017). Pridobljeno 17. 1. 2018, iz <http://www.klub-metulj.org/klasicna-glasba-oz-klasika-zahodnega-sveta/>.
21. Koški K., (2014). *Glasba in njen vpliv*. Pridobljeno 22. 1. 2018 iz <http://www.preberite.si/vpliv-glasbe-na-zivljenje/>.
22. *Nekaj o glasbenih zvrsteh* (b.d.). Pridobljeno, 17. 1. 2018, iz <https://sites.google.com/a/os-duplek.si/glasba/Home/nekaj-o-glasbenih-zvrsteh>.
23. *New age music* (2018). 10. 2. 2018, iz https://en.wikipedia.org/wiki/New-age_music.
24. *Metal* (2017). Pridobljeno 17. 1. 2018, iz <https://sl.wikipedia.org/wiki/Metal>.
25. *Mariachi* (2018). Pridobljeno 17. 1. 2018, iz <https://www.britannica.com/art/mariachi>.
26. *Notni zapis* (2017). Pridobljeno 2. 3. 2018, iz https://sl.wikipedia.org/wiki/Notni_zapis.
27. *Opera* (2017). Pridobljeno 17. 1. 2018, iz <https://sl.wikipedia.org/wiki/Opera>.
28. *Pop glasba* (2006). Pridobljeno 17. 1. 2018, iz <http://eucbeniki.sio.si/gls/3286/index2.html>.

29. *Rap* (2016). Pridobljeno 17. 1. 2018, iz <http://eucbeniki.sio.si/gum9/3240/index1.html>.
30. Repovž Grabnar, I., (2016). Svetovni dan glasbe. Pridobljeno 23. 1. 2018, iz <http://www.stat.si/StatWeb/News/Index/6232>
31. Stefanija L., (2015). *Pojmovnik teorije glasbe*. Pridobljeno 21. 1. 2018, iz <http://muzikologija.ff.uni-lj.si/ptg/2/Ritem2/Ritem2.html>.
32. *Svetovni dan glasbe* (2016). Pridobljeno 10. 1. 2018, iz <http://www.stat.si/StatWeb/News/Index/6232>.
33. *Techno* (2018). Pridobljeno 17. 1. 2018, iz <https://sl.wikipedia.org/wiki/Techno>.
34. *Turbo folk* (2016). Pridobljeno 17. 1. 2018, iz https://sl.wikipedia.org/wiki/Turbo_folk.

PRILOGA 1

ANKETNI VPRAŠALNIK

Sva učenca 9. razreda, Maja Vavdi in Žan Golež, ki pripravljava raziskovalno nalogo v okviru natečaja Mladi za Celje, z naslovom Vrste glasbe in njena priljubljenost med učenci OŠ Hudinja.

Spol: M Ž

Razred: 4., 5., 6., 7., 8., 9. (obkroži)

Obkroži 1 odgovor.

1. Ali rad/a poslušáš glasbo?

NE	VČASIH			DA
1	2	3	4	5

2. Katere vrste glasbe poznaš?

3. Katero vrsto glasbe najpogosteje poslušáš?

4. Katero vrsto glasbe ne maráš?

5. Katero glasbo raje poslušáš?

a) slovensko b) tujo

6. Kaj/kdo, vpliva na to, katero vrsto glasbe najpogosteje poslušáš?

- a) sošolci c) družina e) drugo _____
b) prijatelji d) mediji

7. Kdaj ponavadi poslušáš glasbo?

- a) Ko mi je dolgčas? Ali se s tem razvedriš? DA NE
b) Ko se učim. Ali si med poslušanjem glasbe snov lažje zapomniš? DA NE
c) Ko sem napeta/nervozna. Ali se ob glasbi sprostiš in počutiš bolje? DA NE
d) Preden grem spat. Ali ob glasbi zaspiš hitreje? DA NE
e) Drugo _____

8. Koliko časa dnevno poslušáš glasbo?

- a) je ne poslušam c) 30 min do 1h e) več kot 3h
b) do 30 min d) 1h do 3h

9. Kje ponavadi poslušáš glasbo?

- a) doma c) na poti e) drugo _____
b) v šoli d) na koncertih in prireditvah

10. Po katerih medijih najpogosteje poslušáš glasbo?

- a) radio c) računalnik e) drugo _____
b) televizija d) mobilni telefon

11. Kako se počutiš ob poslušanju glasbe?

12. Ali igraš kakšen instrument?

- a) DA Katerega? _____
B) NE

Hvala za tvoje iskrene odgovore.